

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **P.T.H.**, narozen ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, bytem ...
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Václavkem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministr zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha 1 – Hradčany,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č.j. 101242-3/2018-OPL

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č.j. 101242-3/2018-OPL a usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 15. 12. 2017, č.j. 3765/2017-HANOI-17/a, se z r u š u j í a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je p o v i n e n uhradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č.j. 101242-3/2018-OPL (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byl zamítnut jeho rozklad proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též jen „*prvoinstanční orgán*“) ze dne 15. 12. 2017, č.j. 3765/2017-HANOI-17 (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na území České republiky a řízení o žádosti o zaměstnaneckou kartu bylo podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zastaveno.

II.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě konstatoval, že v první řadě uvádí, že trvá na tom, že zastupitelský úřad v jeho případě vydal nezákonné a nepřezkoumatelné rozhodnutí, přičemž žalovaný se s oprávněným prostředkem žalobce řádným a přezkoumatelným způsobem nevypořádal a tím zatížil i své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Z tohoto důvodu vznáší následující žalobní námitky.
3. Žalobce má za to, že zastupitelský úřad a následně i žalovaný se dopustili nesprávné interpretace a následné aplikace pojmu „*odůvodněný případ*“ pro možnost upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o pobytové oprávnění ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, kdy bez řádného a přezkoumatelného odůvodnění a v rozporu s dikcí zákona o pobytu cizinců a rozhodovací praxí zastupitelských úřadů tyto důvody omezil pouze na důvody zdravotní (blíže rozvedeno v žalobní námitce pod číslem IV.). Dále žalobce namítá, že v době podání žádosti o pobytové oprávnění, resp. žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání této žádosti existovaly objektivní překážky na straně zastupitelského úřadu, pro které nebylo možné podmínku osobního podání žádosti v předem sjednaném termínu objektivně splnit. Zastupitelský úřad ze dne na den zrušil systém sjednávání termínu pro podání žádosti o pobytová oprávnění, ač mu okolnosti nutnosti stanovení nového systému byly prokazatelně známy s dostatečným předstihem. A právě v těchto okolnostech žalobce shledal objektivní překážku na straně zastupitelského úřadu, kterou dle jeho názoru lze považovat za odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců (vizte námitku číslo V.). Dále pak žalobce zdůrazňuje, že se jedná o spor o formu podání žádosti o pobytové oprávnění, nikoliv otázku udělení tohoto pobytového oprávnění. Žalovaný i zastupitelský úřad přesto ve svých rozhodnutích hovoří o nutnosti regulace migrace. Žalobce samozřejmě souhlasí s tím, že stanovení migrační politiky a rozhodování o umožnění vstupu na území je svrchovaným právem státu, avšak zdůrazňuje, že stanovení této migrační politiky není pravomocí jednotlivého zastupitelského úřadu, avšak primárně pravomocí Ministerstva vnitra, které v rámci této své pravomoci spolupracuje s dalšími správními a mezirezortními orgány a je limitováno právními předpisy, mezinárodními závazky a unijním právem. Zastupitelský úřad a následně žalovaný tak zamítnutím žádosti o upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění (kdy navíc nerozhodují o udělení takového oprávnění, ale pouze o formě jeho podání!) vlastní formulací limitů migrace překračují závažným způsobem své

pravomoci (tato námitka je blíže rozvedena pod č. VI.). Žalobce v neposlední řadě namítá, že žalovaný i zastupitelský úřad ignorovali konkrétní okolnosti jeho případu, především že žalobce prokázal dlouhodobou snahu o podání žádosti za účinnosti systému Visapoint a dále jednoznačně prokázal jeho dlouhodobou nefunkčnost, a to mj. zveřejněnými závěry Bezpečnosti informační služby, které naprosto nepochopitelně zastupitelský úřad i žalovaný dlouhodobě ignorují. Žalobce taktéž prokázal, že i spolupráci se svým právním zástupcem a plánování jeho cesty do Hanoje plánoval dlouho předtím, než došlo ke zrušení systému Visapoint, čímž se ohrazuje proti nařčení zastupitelského úřadu, že by se snažil této nastalé okolnosti využít k podvodným úmyslům (blíže v námitce č. VII.). Poslední námitka žalobce pak směřuje proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z důvodu nevypořádání či řádného vypořádání dalších jeho odvolacích námitek (tzn. nad rámec těch, které uvedl výše), především pak rozporu s veřejným zájmem, nemožnosti omlouvání nevypořádání námitek s odkazem na zásadu procesní ekonomie, nedostatečné individualizace rozhodnutí či námitky hodnocení identického skutkového stavu rozdílně (vizte námitku č. VIII.).

4. V části žaloby uvozené slovy „*IV. Nepřezkoumatelnost posouzení odůvodněnosti neupuštění od povinnosti osobního podání*“ žalobce uvedl, že stěžejní námitku vznáší proti argumentaci zastupitelského úřadu i žalovaného, kterou se snaží deklarovat, že případ žalobce není možné považovat za odůvodněný pro upuštění od povinnosti osobního podání ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Zastupitelský úřad ve svém usnesení uvedl, že „*odůvodněnými případy se přitom rozumí zvláštního zřetele hodné, zejména pak zdravotní důvody, kvůli nimž žadatel momentálně objektivně skutečně není schopen se na zastupitelský úřad dostavit. ... Velvyslanectví České republiky v Hanoji je toho názoru, že tuto podmínku žadatel žádným ze svých tvrzení uváděných v žádosti nesplnil.*“. Žalovaný následně ve svém odůvodnění shrnul, že „*z odůvodnění ZÚ Hanoj jasně vyplývá, že důvodem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti jsou v zásadě zdravotní, resp. sociální důvody, a nikoliv tvrzená nefunkčnost systému Visapoint, administrativní, časová či finanční náročnost spojená s řízením o žádosti anebo ... veřejný zájem na ochraně nejlepších zájmů účastníka řízení*“. Prozatím odhlédneme od toho, že správní orgány obou stupňů naprosto nereflektují podstatu žalobcovy argumentace odůvodněnosti upuštění od povinnosti osobního podání žádosti (k tomu dále - vizte níže). Žalovaný však vzápětí ve své argumentaci pokračuje tvrzením, že „*odůvodněný případ*“ je neurčitý právní pojem, a proto je předmětem správního uvážení zastupitelského úřadu, zda odůvodněnost v daném případě shledá či nikoliv. Ač žalobce souhlasí s tvrzením, že pojem „*odůvodněný případ*“ představuje neurčitý právní pojem, musí zároveň poukázat na nepřípustnost směšování institutů neurčitého právního pojmu a správního uvážení (vizte níže). Především pak právní teorie i ustálená judikatura shodně zavazují správní orgány k tomu, aby odůvodnění interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu a využití diskreční pravomoci musí být přezkoumatelné.
5. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce souhlasí s tím, že pojem „*odůvodněný případ*“ je neurčitým právním pojmem. Neurčitý právní pojem však není pokyn zákonodárce k libovůli správního orgánu. Samotnou podstatou neurčitého právního pojmu a vůbec důvodem, proč jej zákonodárce použije, je, že předem nelze specifikovat a ohraničit konkrétní případy, na které by se dané ustanovení mělo vztahovat. Nejvyšší správní soud neurčité právní pojmy ve své judikatuře obecně definuje následovně: „*Podle názoru Nejvyššího správního soudu neurčitý právní pojem zahrnuje jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat, protože jejich obsah a rozsah se může měnit, být*

podmíněn např. úrovní poznání v technických vědách, časem i místem aplikace právního předpisu. Použití neurčitého právního pojmu je dáno rozmanitostí a proměnností vztahů a nutností vzít v úvahu všechny možné podmínky aplikace s ohledem na měnící se okolnosti.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 A 131/2001-47 ze dne 28. 4. 2004). S ohledem na samotnou podstatu institutu neurčitého právního pojmu má správní orgán, potažmo soud vždy povinnost tento řádně interpretovat a následně aplikovat. Správní orgán při interpretaci neurčitého právního pojmu musí provést jeho kontextuálně vhodné vymezení, a to především s ohledem na dikci zákona, judikaturu, případně rozhodovací praxi. I kdyby žádné z těchto pomocných hledisek nebylo k dispozici, má správní orgán povinnost neurčitý právní pojem vymežit v kontextu dané věci, a to tak, aby toto jeho odůvodnění bylo přezkoumatelné nadřízeným správním orgánem, případně soudem, jak dovodil definitivně rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení č.j. 8 As 37/2011-154 ze dne 22. 4. 2014 („*Výklad neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav by pak měly být v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s. soudem plně a meritorně přezkoumatelné.*“). Poté, co správní orgán řádně definuje neurčitý právní pojem, musí též řádně vymežit skutkové okolnosti a přezkoumatelným způsobem odůvodnit, zda je takto vymezený skutkový stav podřaditelný pod příslušný neurčitý právní pojem.

6. Žalobce v návaznosti na výše uvedené poukazuje na to, že sám ze své procesní aktivity upozornil správní orgán na možná vodítka výkladu neurčitého právního pojmu „*odůvodněných případů*“. Žalobce poukázal na dikci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, dle které může zastupitelský úřad upustit od povinnosti osobního podání „*bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti*“ či dokonce upustit od povinnosti osobního podání žádosti „*pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu*“, a dále pak poukázal na rozhodovací činnosti jiných zastupitelských úřadů, ze které vyplývá, že odůvodněným případem může být např. i nepřiměřený zásah do rodinného či soukromého života žadatele (usnesení Generálního konzulátu České republiky v Šanghaji č.j. 733/2014-SHANG III dne 2. 12. 2014).
7. Správní orgány obou stupňů se dopustily zásadního pochybení v interpretaci neurčitého právního pojmu, kdy tento zastupitelský úřad zcela bezdůvodně a nepřezkoumatelně zúžil na důvody zdravotní a žalovaný pak tento výklad potvrdil (a navíc chybně, když žalovaný vyslovil souhlas s názorem zastupitelského úřadu, že se má jednat především o důvody zdravotní a sociální, ačkoliv důvody sociální zastupitelský úřad neuvádí). Žalovaný ani zastupitelský úřad nevzali v potaz samotnou dikci zákona o pobytu cizinců, jeho účel a smysl ani poukazovanou praxi dalších zastupitelských úřadů. Navíc i Nejvyšší správní soud v žalovaném citovaném rozsudku č.j. 10 Azs 219/2015-67 ze dne 27. 7. 2016 a priori nevylučuje, že by pod neurčitý právní pojem odůvodněných případů nemohly spadat překážky na straně zastupitelského úřadu, a zdůrazňuje, [že] je nutné zohlednit všechny podstatné okolnosti. Kdyby měl zákonodárce úmysl omezit „*odůvodněné případy*“ pouze na překážky na straně žadatelů, případně jejich zdravotní indispozice, mohl by takto zúžit text samotného zákona, což evidentně neučinil a naopak a contrario zvolil právě variantu neurčitého právního pojmu, aby při výkladu inkriminovaného ustanovení mohla být adekvátně reflektována pestrost aplikační praxe. Žalovaný i zastupitelský úřad následně tento nedostatečně definovaný, respektive nezákonně toliko úzce vymezený neurčitý právní pojem nezákonně/chybně aplikovali na případ žalobce, kdy naprosto pominuli naprostou většinu skutkových okolností případu (blíže vizte dále).

8. Žalobce má tedy za to, že odůvodněné případy ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců představují neurčitý právní pojem, který byl chybně interpretován i aplikován správními orgány obou stupňů. Žalobce je dále toho názoru, že s ohledem na teorii práva i judikaturu Nejvyššího správního soudu je nutné odlišit neurčitý právní pojem a správní uvážení. Správní uvážení představuje dle názoru žalobce jasné mantinely stanovené zákonem, ve kterých se následně může správní orgán pohybovat, avšak v žádném případě z nich nesmí vybočit. Neurčitý právní pojem lze pak považovat de facto za opak správního uvážení, kdy správní orgán musí sám nalézat (samozřejmě s ohledem na znění i účel a smysl zákona, judikaturu a rozhodovací praxi – vizte výše) výklad tohoto pojmu a tento výklad pak aplikovat na konkrétní a jasné vymezené skutkové okolnosti daného případu, tedy posoudit, zda tyto skutkové okolnosti naplňují obsah příslušného neurčitého právního pojmu. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu pak nelze tyto dva instituty směšovat a v případech, kde je posuzován neurčitý právní pojem se správní uvážení neuplatňuje (např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního č.j. 8 As 37/2011-154 ze dne 22. 4. 2014, rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Azs 240/2014-35 ze dne 24. 7. 2015, obě rozhodnutí byla publikována ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a sice v čísle 9/2014 pod č. 3077, resp. 1/2016 pod č. 3330, ad.).
9. I kdyby navíc soud shledal, že „odůvodněný případ“ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepředstavuje neurčitý právní pojem, ale naopak je předmětem správního uvážení, má žalobce za to, že ze strany správních orgánů jednoznačně nebylo dostáno byť i bazální nárokům na jeho řádnou aplikaci. I provedení správního uvážení má totiž svá pravidla a zákonné meze. Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku č.j. 5 As 73/2009-91 ze dne 24. 6. 2010 uvedl, že *„[s]právní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajících z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl“*. Smysl správního uvážení tedy spočívá v jeho objektivizovaném uplatňování. Proto správní uvážení nemůže znamenat libovůli správních orgánů a vést k objektivně nepodloženým závěrům (rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003). Žalobce v tomto směru dále poukazuje též na stanovisko rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 8/2006 pod č. 906, které zcela jednoznačně judikuje, že *„absolutní či neomezené správní uvážení v moderním státě neexistuje. Každé správní uvážení má své meze, vyplývající v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, principu proporcionality atd. Dodržení těchto mezí podléhá soudnímu přezkumu.“* Žalobce tedy poukazuje na to, že i v případě využití správního uvážení měl zastupitelský úřad a následně i žalovaný povinnost jasné vymezit skutkový stav, resp. stěžejní okolnosti případu žalobce (což, jak vyplývá z níže uvedeného, řádně neučinili) a následně posoudit, zda daný skutkový stav spadá do mantinelů správního uvážení, a to vše s přezkoumatelným odůvodněním, za které prostá tvrzení, že *„odůvodněnými případy se přitom rozumí zvláštního zřetele hodné, zejména pak zdravotní důvody“*, či *„důvodem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti jsou v zásadě zdravotní, resp. sociální důvody“* jednoznačně nelze považovat.

10. Žalobce tedy uzavírá, že ať už by měl být pojem „*odůvodněný případ*“ pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti neurčitým právním pojmem či předmětem správního uvážení, má interpretace tohoto pojmu i jeho aplikace jasně daná pravidla, kterým ani zastupitelský úřad ani žalovaný ve svých rozhodnutích nedostáli. Zúžit odůvodněné případy ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců na důvody výhradně na straně žadatele a ještě k tomu, důvody zdravotní, resp. sociální, bez řádného a přezkoumatelného odůvodnění takového závěru je nepřijatelné. Žalobce opakuje, že v případě, že by zákonodárce měl úmysl zúžit odůvodněné případy na zdravotní důvody, případně na důvody výhradně na straně žadatele, jistě by tak učinil. Naopak zákonodárce umožnil, že odůvodněnými případy budou důvody, které jsou známy zastupitelskému úřadu z jeho úřední činnosti, což výklad, že odůvodněným případem je výhradně překážka zdravotního charakteru, vylučuje. Zastupitelský úřad i žalovaný tedy pochybili, pokud bez dalšího dospěli k takovému závěru a nevypořádali se přezkoumatelným způsobem s argumentací žalobce, že objektivní překážka na straně zastupitelského úřadu může představovat odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
11. Žalobce ve své následující argumentaci uvede důvody, které byly dle jeho názoru stěžejní pro posouzení, zda lze v jeho případě hovořit o odůvodněném případě ve smyslu § 169d zákona o pobytu cizinců.
12. V části žaloby uvozené slovy „*V. Objektivní překážka na straně zastupitelského úřadu*“ uvedl, že zdůrazňuje, že žádost o pobytové oprávnění včetně žádosti o prominutí povinnosti osobního podání podal v době, kdy bylo objektivní překážkou na straně zastupitelského úřadu znemožněno splnit zákonnou podmínku sjednání termínu pro osobní podání žádosti ve smyslu § 169f zákona o pobytu cizinců, přičemž tento stav byl vyvrcholením dlouhodobé nepřístupnosti zastupitelského úřadu (vizte dále).
13. Faktem zůstává, že dne 30. 10. 2017 byla na webových stránkách zastupitelského úřadu zveřejněna informace, že systém Visapoint se ke dni 31. 10. 2017 (tedy k následujícímu dni! – dále vizte níže) ruší a nový systém bude zveřejněn až (!) dne 24. 11. 2017 a fungovat by měl od 1. 12. 2017 a po celý měsíc listopad nebude umožněno sjednání nových termínů pro podání žádostí. Následně pak došlo k naprostému uzavření zastupitelského úřadu, když dne 8. 11. 2017 ve 12:19 SEČ (tedy ve Vietnamu po skončení úředních hodin žalovaného) bylo na webových stránkách zastupitelského úřadu zveřejněno, že zastupitelský úřad omezuje svůj provoz, a to od 9. 11. 2017 (následující den!) do 30. 11. 2017 (k tomu blíže vizte níže).
14. Dle názoru žalobce je nepřípustné, aby tak zásadní změnu, jako je zrušení systému Visapoint, oznámil zastupitelský úřad den před účinností takové změny a nastolení nového systému bez jakýchkoliv informací odložil až na následující měsíc. Pokud správní orgány konečně uznaly nefunkčnost systému Visapoint a rozhodly se situaci změnit, měly dle názoru účastníka řízení postupovat tak, aby všem a s dostatečným předstihem umožnily seznámit se s pravidly nového systému stanovování termínů pro podání žádostí a následně umožnit plynulý přechod ze starého systému do nového (tak jak veřejná správa učinila například s příchodem nového registru řidičů či systémem EET – blíže k této komparaci případně u ústního jednání).
15. Žalobce v této souvislosti poukazuje na to, že z Dohody o narovnání a ukončení objednávkového systému MZV Visapoint uzavřené mezi Ministerstvem zahraničních věcí a společností AbsolutNET, s.r.o., která je dostupná v registru smluv pod ID smlouvy 3351624, zřetelně vyplývá, že dle původní smlouvy o zajištění systému Visapoint mezi

těmito stranami měla být tato služba poskytována pouze do 31. 7. 2017 a pouze v důsledku nedostatečně rychlého přestupu na jiný systém (který Ministerstvo zahraničních věcí následně po počátečním neúspěchu naplánovalo na 1. 11. 2017) bylo nutné na základě společné dohody překlenout období od 1. 8. 2017 do 31. 10. 2017, a dále že je zde uvedeno, že již dne 21. 9. 2017 vyzvalo Ministerstvo zahraničních věcí společnost AbsolutNET, s.r.o. k poskytnutí cenového odhadu provedení činností souvisejících s ukončením systému Visapoint ke dni 31. 10. 2017. Z těchto okolností je naprosto zřejmé, že Ministerstvo zahraničních věcí, jehož je zastupitelský úřad de facto organizační složkou, vědělo o časovém ohraničení „*fungování*“ systému Visapoint již od roku 2014, kdy byla uzavřena původní smlouva a zajištění této služby, případně ke dni 31. 7. 2017, resp. nejpozději 21. 9. 2017, kdy vyzvalo společnost zajišťující systém Visapoint ke kalkulaci činností vedoucí k jeho ukončení ke dni 31. 10. 2017. Je tedy zřejmé, že žalovaný i zastupitelský úřad měli objektivně dostatek času na zveřejnění informací o změně podmínek sjednávání termínů pro podání žádosti ve smyslu § 169f zákona o pobytu cizinců.

16. Žalobce uvádí, že správní orgány mají povinnost postupovat v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů a ústavně právními zásadami. Postup zastupitelského úřadu, který žalovaný aprobejuje, se však vymyká veškerým právním předpisům i představám o slušnosti a logickém uvažování. Tak jako mají žadatelé o pobytová oprávnění stanovenou zákonem celou řadu povinností, jako podat žádost osobně, v předem sjednaném termínu, na zastupitelském úřadu, na předepsaném formuláři, se zákonem stanovenými přílohami, má zastupitelský úřad povinnost splnění takových povinností umožnit. Zastupitelský úřad, jako orgán veřejné moci, by měl při plnění této své povinnosti postupovat předvídatelným a se zákonem souladným způsobem. Základními mantinely postupu orgánů veřejné moci by pak měly být obecné právní zásady a základní zásady činnosti správních orgánů tak, jak je správní řád zakotvuje v hlavě druhé první části.
17. Žalobce proto již ve svém rozkladu poukázal na to, že postup správních orgánů musí být předvídatelný a musí odpovídat požadavkům zásady legitimního očekávání, přičemž nelze souhlasit se zastupitelským úřadem, že se tato zásada vztahuje pouze na rozhodování správních orgánů. I přes dikci § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), není možné usuzovat, že by se legitimita očekávání měla vztahovat výlučně na rozhodování správních orgánů v úzkém slova smyslu, tedy vydávání rozhodnutí v meritu, avšak i postup správních orgánů by měl být pro účastníky řízení předvídatelný. Žalobce tak opětovně poukazuje na nálezy Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 487/03 ze dne 11. 5. 2005: „*Ústavní soud již ve své judikatuře konstatoval, že ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky.*“ a dále na nálezy Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 690/01 ze dne 27. 3. 2003: „*Z pohledu ústavněprávního je nutno v zásadě na danou problematiku nahlížet tak, že ministerstvo jako orgán veřejné moci je vázáno obecně vymezeným ústavním limitem činnosti těchto orgánů, jímž je v principu především postulát, dle něhož může a současně je povinno činit pouze to, co stanoví zákon [čl. 2 odst. 2 Listiny, čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“)]. Ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu*

s právem a zákonem stanovenými požadavky. Tato předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci je vyjádřením maximy, na základě níž se lze v demokratickém právním státě spolehnout na to, že ve své důvěře v platné právo nikdo, tj. fyzická či právnická osoba, nebude zklamán. Pouze takto předvídatelné chování naplňuje v praxi fungování materiálně chápaného demokratického právního státu a vylučuje prostor pro případnou svévoli.“ V případě žadatelů o pobyťová oprávnění, kteří musí dle zákona o pobytu cizinců splnit celou řadu dílčích povinností, je nutné dbát na to, aby toto plnění zákonných povinností nebylo znemožňováno ze strany samotného státu, resp. orgánu veřejné moci. Pravidla pro splnění zákonných podmínek stanovených pro žadatele o pobyťová oprávnění musí být přesné, jasně, srozumitelně, spravedlivě a včas stanovená, aby žadatelé měli při postupu dle takto stanovených pravidel možnost (a rovnou příležitost) zákonné podmínky splnit. Pokud je několik let nastaven určitý systém, na kterém samotný zastupitelský úřad (i jemu nadřazené orgány) přes veškerou kritiku veřejnosti i soudních či jiných veřejných institucí trvá, není akceptovatelné, aby zastupitelský úřad bez jakéhokoliv varování tento systém ukončil (navíc v případě, kdy o jeho „*datu expirace*“ prokazatelně věděl s dostatečným předstihem) a de facto nechal žadatele bez jakékoliv objektivní možnosti splnění zákonných podmínek vyčkávat na nový systém, který dle toho času kusých vyjádření kompetentních osob s největší pravděpodobností nezajistí rovný a spravedlivý přístup (jak ve své judikatuře již konstantně požaduje Nejvyšší správní soud) s flegmatickým až vysmívajícím postojem „*však si cizinci počkají*“ (jak bylo následně v praxi potvrzeno). V každý daný moment (pokud není zákonem explicitně stanoveno jinak) musí být jasně stanoveno, jakým způsobem mají povinnost osobního podání žádosti na základě předem stanoveného termínu žadatelé splnit a zároveň jakým způsobem jim správní orgán splnění takové podmínky umožňuje či alespoň neznemožňuje.

18. Dle základních zásad činnosti správních orgánů má být veřejná správa službou veřejnosti (§ 4 odst. 1 správního řádu) a správní orgány mají zákonem uloženou poučovací povinnost (§ 4 odst. 2 správního řádu), povinnost umožnit uplatňovat práva a oprávněné zájmy (§ 4 odst. 4 správního řádu) a povinnost postupovat tak, [aby] nikomu nevznikaly zbytečné náklady (§ 6 odst. 2 správního řádu). Zastupitelský úřad však svým postupem, kdy z nefunkčního systému Visapoint přešel ze dne na den na stav, kdy objektivně neexistuje možnost stanovení termínu pro podání žádosti, porušil veškeré výše uvedené principy a zásady a v důsledku toho nezákonně zasáhl do práv žalobce. Žalobce má, jako žadatel o pobyťové oprávnění, právo na srozumitelné, přesné a včasné informace o tom, jak může postupovat, tedy být z informací zveřejněných správním orgánem poučen, jakým způsobem může splnit zákonnou podmínku sjednání termínu pro podání žádosti, aby mohl uplatnit své právo, resp. oprávněný zájem podat žádost o pobyťové oprávnění.
19. Zastupitelský úřad očividně opomněl, za následného schválení takového postupu žalovaným, že má sloužit veřejnosti a vycházet jí vstříc. Žalobce zdůrazňuje, že není možné za veřejnost vnímat pouze občany České republiky, tak jak to v podstatě explicitně činí zastupitelský úřad i žalovaný. Vzhledem k tomu, že zákon o pobytu cizinců neobsahuje vlastní období základních zásad činnosti správních orgánů, a použitelnost správního řádu, resp. jeho části první hlavy druhé není zákonem o pobytu cizinců vyloučena, jsou povinny i orgány činné při řízeních upravených zákonem o pobytu cizinců, tzn. Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí, cizinecká policie i, a to především, zastupitelský úřad postupovat v souladu se zásadami činnosti správních orgánů ve smyslu správního řádu. Místo toho se zastupitelský úřad i výše jmenované orgány chovají spíše tak, jako by bylo jejich posláním veřejnost (v jejich pojetí tzn. občany České

republiky) před cizinci chránit a za každou cenu jim znemožňovat pobyt na území České republiky. Takový přístup je však nepřijatelný a je nutné mít na paměti, že v kontextu zákona o pobytu cizinců jsou touto veřejností právě cizinci, tedy žadatelé o pobytová oprávnění, tzn. i žalobce (k této tendenci žalobce dále níže).

20. Zastupitelský úřad má také povinnost postupovat tak, aby nevznikaly nikomu, především pak účastníkům řízení, zbytečné náklady. Svým postupem, kdy nefunkční systém ze dne na den zruší a žádným novým systémem jej nenahradí a následně zastupitelský úřad naprosto uzavře (vizte níže), přestože jsou zde žadatelé, jako např. žalobce, kteří se na podání žádosti dlouhodobě připravují (blíže vizte níže), a nyní z ničeho nic veškeré jejich snahy, zařizování dokladů, právního zastoupení a nemalých finančních nákladů, přicházejí vniveč z důvodu neschopnosti zastupitelského úřadu splnit jednoduchou povinnost, a sice umožnění transparentně, jasně a včas stanovit pravidla pro sjednání termínů podání žádosti a jejich následné podání.
21. Ve výše rozvedených skutkových okolnostech lze bezpochyby spatřovat zásadní pochybení správního orgánu, které žalobci objektivně znemožnilo splnit zákonnou podmínku sjednání termínu a následného osobního podání žádosti. Žalobce má za to, jak již podrobně rozvedl ve své žádosti a následně ještě podrobněji v doplnění rozkladu, že objektivní překážka na straně zastupitelského úřadu může představovat „*odůvodněný případ*“, pro který je možné upustit od povinnosti osobního podání žádosti, a na tomto svém názoru trvá i nadále. Navíc žalovaný tento hlavní bod jeho argumentace, tedy že došlo k objektivnímu znemožnění splnění zákonné podmínky zastupitelským úřadem, nijak nerefletoval a přezkoumatelným způsobem nezhodnotil, proč dle jeho názoru tato objektivní překážka na straně zastupitelského úřadu nemůže dle jeho názoru představovat odůvodněný případ upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.
22. Žalobce se pak zásadním způsobem ohrazuje proti zlehčování výše uvedených okolností žalovaným, kdy tento až manicky opakuje, že přechod ze systému Visapoint na nový systém byl pouze technickým opatřením a že v měsíci listopadu nedošlo k výpadku služeb, ale byly naopak vyřizovány žádosti, které byly v rámci systému Visapoint objednány v předchozím měsíci. Žalobce opětovně poukazuje, že jeho námitka směřovala k objektivní nemožnosti toho času splnit zákonem stanovenou podmínku sjednání termínu pro podání žádosti, na čemž vyřizování žádosti z předchozího měsíce nic nemění. Především však poukazuje na naprostou nepravdivost takového tvrzení, neboť jak zastupitelský úřad, tak žalovaný cíleně ignorují zásadní skutkovou okolnost, a sice že došlo k naprostému uzavření zastupitelského úřadu, kdy dne 8. 11. 2017 ve 12:19 SEČ (tedy ve Vietnamu po skončení úředních hodin žalovaného) bylo na webových stránkách zastupitelského úřadu zveřejněno, že zastupitelský úřad omezuje svůj provoz, a to od 9. 11. 2017 (následující den!) do 30. 11. 2017. V tomto sdělení zastupitelský úřad uvedl, že se jedná pouze o zastavení přijímání žádostí o víza, v souvislosti se zastupováním ostatních žadatelů a účastníků pobytových řízení je však právnímu zástupci žalobce známo, že se jedná o kompletní uzavření zastupitelského úřadu, tedy nejen zrušení termínů přijímání žádostí o víza, ale také rušení termínů pro podání žádostí o pobytová oprávnění, které byly stanoveny prostřednictvím systému Visapoint v době před 31. 10. 2017, termíny stanovené pro vylepování již udělených vstupních víz, termíny pro odstranění vad již podané žádosti stanovené Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky, termíny výsledků stanovených Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky ad., neboť veškeré tyto (již naplánované úkony) byly ostatním klientům právního zástupce žalobce zrušeny (dále vizte níže), v případě několika výsledků, které byly naplánovány samotným

Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky pak navíc nebyli (vůbec nebo včas) účastníci těchto řízení vyrozuměni o jeho nekonání a právní zástupce byl vyrozuměn ex post, resp. v noci před konáním výsledku, a to bez uvedení jakéhokoliv důvodu, který musel být jistě závažný, neboť zaměstnanci právního zástupce žalobce (Mgr. M.E. a D.H.V.) dne 8. 11. 2017 osobně uvědomili pracovníka zastupitelského úřadu (A.Ch.), že dne 9. 11. 2017 budou doprovázet klienta k výsledku a domluvili se s ním na přesném čase, kdy se mají dostavit, a tento pracovník ani náznakem zaměstnance právního zástupce žalobce neinformoval, že by zastupitelský úřad měl být uzavírán.

23. Zaměstnanci právního zástupce žalobce se proto dostavili dne 10. 11. 2017 na zastupitelský úřad, a to za účelem řešení situace ohledně zrušení plánovaných výsledků dalších klientů právního zástupce žalobce. Poté, co nebyl zaměstnancům právního zástupce umožněn vstup na zastupitelský úřad, se tito telefonicky spojili se zastupitelským úřadem, kde byli (nakonec) přepojeni na zástupce velvyslance, L.M., který mj. opakoval, že zastupitelský úřad je uzavřen (tzn. v rozporu s oznámením na webových stránkách) a může řešit pouze problémy občanů České republiky v nouzi (např. pro případy ztráty cestovního pasu), odmítl přijmout stížnost právního zástupce účastníka řízení na tento postup a připustil, že takový postup zastupitelského úřadu lze klasifikovat jako nezákonný zásah (v podrobnostech žalobce odkazuje na zevrubný popis situace obsažený v žádosti). Žalobce dále doplňuje, že nastalou situaci řešil jeho právní zástupce, resp. jeho společník Mgr. et Mgr. Marek Čechovský, Ph.D., paralelně i v České republice, kde telefonicky kontaktoval Ministerstvo zahraničních věcí, kde byl přepojen na Mgr. M.M. Po přibližně půlhodinovém telefonátu Mgr. Mužík požádal právního zástupce žalobce o písemné sepsání skutkových okolností a jejich zaslání na e-mail a přislíbil na tento e-mail odpovědět v co nejbližší možné době. Do dnešního dne právní zástupce žalobce odpověď neobdržel.
24. Žalobce poukazuje na to, že konfrontaci s odůvodněním žádosti o prominutí osobního podání žádosti spočívající právě v objektivní nemožnosti splnění zákonné podmínky sjednání termínu a objektivní neexistence jakéhokoliv systému, který by splnění takové podmínky umožňoval a následné uzavření zastupitelského úřadu právně zastoupeným žadatelům, se zastupitelský úřad i žalovaný ve svých odůvodněních naprosto vyhýbají. Zastupitelský úřad dokonce ve svém odůvodnění chybně uvedl, že žadatelé mají povinnost se k podání žádosti předem registrovat prostřednictvím telefonické linky nebo vyčkáním v tzv. živé frontě. Žalobce opětovně poukazuje na to, že svoji žádost podal v období od 1. do 26. 11. 2017, tedy v období, kdy žádný způsob pro sjednání termínu podání žádosti objektivně neexistoval. Zmiňovaná telefonická objednávací linka a živá fronta „fungují“ až od 27. 11. 2017 a adorovaný systém Visapoint byl pak ukončen ke dni 31. 10. 2017. Trvání zastupitelského úřadu na splnění takových podmínek je proto v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, který v § 169f stanovuje, že žadatelé si mají sjednat termín způsobem stanoveným na úřední desce zastupitelského úřadu, a t.č. žádný způsob pro sjednání termínu stanoven nebyl, a dále také v rozporu s ústavní zásadou tzv. legální licence, dle které nesmí být nikdo nucen činit něco, co zákon neukládá (čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky, čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).
25. Žalobce nad rámec výše uvedeného také podotýká, že žalovaný se nijak nevypořádal se závažnou argumentací ze strany žalobce, a sice že i přes výše deklarované uzavření zastupitelského úřadu pro veškerou agendu mimo pomoc občanům ČR v nouzi byli zaměstnanci právního zástupce žalobce (Mgr. M.E. a D.h.V.) dne 15. 11. 2017 svědky toho, že byly na zastupitelský úřad vpuštěny osoby, které dle dostupných informací vyřizovaly agendu na konzulárním oddělení, které však bylo dle tvrzení pana M. zaměstnancům

právního zástupce žalobce (vizte výše) uzavřeno. Tuto skutečnost pak zaměstnanci právního zástupce žalobce nahráli prostřednictvím mobilního telefonu. Právní zástupce žalobce je také obeznámen s tím, že vpuštěné osoby nebyly právně zastoupeny, a dále se skutečností, že dalším advokátům, kteří byli v Hanoji přítomni na základě předchozích předvolání k úkonům na zastupitelském úřadu (tak jako právní zástupce žalobce), byly také veškeré termíny těchto úkonů v měsíci listopadu rušeny a na zastupitelský úřad nebyli vpuštěni. Právní zástupce žalobce v této věci také podal stížnost na postup správního orgánu, a to dne 24. 11. 2017 a v rámci odůvodnění rozkladu na ni v plném rozsahu odkázal. Výše popsané jednání zastupitelského úřadu jen dokresluje míru jeho nezákonného jednání a totální ignoranci zákonem i ústavně zaručených práv a fakt, že žalovaný tyto skutečnosti naprosto cíleně přehlíží a odmítá na ně jakkoliv reagovat, je zcela neakceptovatelný v právním státě, jakým se Česká republika deklaruje být.

26. V části žaloby uvozené slovy „*VI. Překročení pravomoci zastupitelského úřadu*“ žalobce uvedl, že stále trvá na tom, že celý spor se týká formy podání žádosti o pobytové oprávnění, tedy [jde] o technickou stránku věci, zda v případě objektivního znemožnění podání žádosti způsobem zákonem předvídaným či za využití zákonem stanovené výjimky. Nejedná se však o rozhodnutí v meritu, tedy zda předmětné povolení k pobytu bude v konečném důsledku vydáno. To, zda samotné pobytové oprávnění bude či nebude nakonec uděleno, je rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, kterému je zákonem tato pravomoc svěřena. Jedinou samostatnou pravomocí zastupitelského úřadu v oblasti povolování vstupu na území je rozhodování o tzv. krátkodobých vízech. Pro ostatní pobytovou agendu plní zastupitelský úřad organizačně-administrativní funkce, kdy dle zákona žádost přijímá, kontroluje, zda obsahuje veškeré náležitosti, ze své iniciativy (či následně na žádost Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky) provede výslech žadatele, případně vyzývá k doložení dalších náležitostí a následně veškeré tyto poklady předává ke zhodnocení a rozhodnutí Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky. V meritu zastupitelský úřad zásadně (s výjimkou již uvedených krátkodobých víz) nerozhoduje.
27. De facto jediné procesní rozhodnutí, které může činit zastupitelský úřad, je pak usnesení o zastavení řízení v přímém důsledku nevyhovění žádosti o prominutí povinnosti osobního podání žádosti. Rozhodnutí o zastavení řízení pak je zákonem stanovený mandatorní postup, jediným rozhodnutím zastupitelského úřadu tedy reálně zůstává rozhodnutí o žádosti o prominutí povinnosti osobního podání žádosti. V tomto svém rozhodnutí má zastupitelský úřad zhodnotit okolnosti týkající se podání žádosti, resp. nemožnosti jejího osobního podání, a to způsobem, který je podrobně rozebrán výše. Nepřísluší mu však hodnotit následky rozhodnutí o samotné pobytové žádosti, které následuje až po postoupení spisového materiálu Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky, které tyto následky případného udělení pobytového oprávnění hodnotí. Žalovaný však přesto ve svém odůvodnění opakovaně poukazuje na nutnost regulace migrace, a to především migrace ekonomické. Žalobce nepopírá, že je (převážně) svrchovaným právem státu určovat, komu bude umožňovat pobyt na svém území (byť vzhledem k členství v Evropské unie je tato kompetence částečně přenesena na supranacionální úroveň), avšak toto je otázka strategie migrační politiky, přičemž tato je určována primárně legislativní úpravou a následně příslušnými orgány s ohledem na aktuální situaci, mezinárodní závazky, právní předpisy atd. Nejedná se tedy v žádném případě o samostatnou kompetenci zastupitelského úřadu v jedné konkrétní zemi ani žalovaného. Přesto žalovaný prezentuje možnost státu určovat migrační politiku jako

blanketní pravomoc zastupitelského úřadu odmítnout přijmout (právní zástupce opětovně zdůrazňuje, že se jedná o pouhé přijetí – nikoliv schválení!) žádost o pobytové oprávnění kohokoliv. Takovou argumentaci si pak žalovaný i zastupitelský úřad osobují pravomoci, které jim nebyly zákonem svěřeny, a porušují tak ústavně právní zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí (čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

28. Žalobce pouze doplňuje, že v žádném případě nepopírá právo státu rozhodovat o směřování jeho migrační politiky a rozhodování o pobytových oprávněních. Avšak důrazně poukazuje na to, že stanovení migrační politiky je – v zákonných mantinelech – především kompetencí Ministerstva vnitra. Z webových stránek Ministerstva vnitra vyplývá, že je gestorem za problematiku mezinárodní migrace a mezinárodní ochrany v České republice, a to jak na úrovni legislativně - koncepční, analytické, tak i realizační a za tuto oblast konkrétně odpovídá zmiňovaný Odbor azylové a migrační politiky. Při určování migrační politiky a výkonu svých pravomocí Ministerstvo vnitra samozřejmě spolupracuje s ostatními ministerstvy či Policií České republiky a dále se speciálně vytvořenými meziposortními orgány, jako např. Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci, Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci, Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců. Ministerstvo vnitra i ostatní orgány jsou pak při formulaci migrační politiky vázány právními předpisy, mezinárodními závazky a také, s ohledem na členství v Evropské unii, unijním právem. Na poli unijního práva je tedy nutné zmínit primárně Smlouvu o fungování Evropské unie (kapitola 2 – Politiky týkající se kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví) a pro zaměstnanecké karty pak Směrnicí 2011/98/ES. Je tedy zřejmé, že formulace migrační politiky a jejích pravidel a limitů je otázkou velice širokou a složitou a v žádném případě nemůže kooperaci uvedených orgánů a jejich závěry suplovat jeden konkrétní zastupitelský úřad.
29. Navíc zastupitelský úřad i žalovaný očividně opomíjí, že rozhodnutí o prominutí podmínky osobního podání žádosti neznamená vydání pobytového oprávnění. Jedná se pouze o ústupek z formy, ač zákonem stanovené formy, podání takové žádosti. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky samozřejmě podrobuje žádosti o pobytové oprávnění složité a zevrubné kontrole a zákon o pobytu cizinců mu umožňuje v případě jakýchkoliv pochybností o takové žádosti tuto zamítnout. Stejně tak zákon o pobytu cizinců poskytuje Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky dostatek nástrojů pro odebrání pobytového oprávnění v případě porušení povinností či jakékoliv nezákonné či nežádoucí činnosti žadatele.
30. Žalobce tedy uzavírá, že argumentace o regulaci migrační politiky jednak nejsou ve fázi řízení o žádosti o prominutí povinnosti osobního podání žádosti na místě, neboť vyhovění této žádosti nemá na samotné pobytové oprávnění zásadní vliv, a dále, a to především, že formulace jakýchkoliv závěrů o regulaci migrace nepřísluší ani zastupitelskému úřadu, ani žalovanému, neboť jedinou samostatnou pravomocí zastupitelského úřadu je rozhodování o krátkodobých vízech, nikoliv o žádostech o dlouhodobé a trvalé pobyty, jejichž posouzení je ve výlučné kompetenci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky.
31. V části žaloby uvozené slovy „VII. Ignorování konkrétní situace žadatele“ žalobce dále namítal, že žalovaný (i zastupitelský úřad) nedostáli své povinnosti rozhodovat dle konkrétních okolností žadatele. Žalobce již ve svém rozkladu uvedl, že se snažil

dlouhodobě přihlásit prostřednictvím systému Visapoint, jak i doložil fotodokumentací neúspěšných pokusů (k tomuto důkazu se ani zastupitelský úřad ani žalovaný nevyjádřili). Žalobce jen ve stručnosti připomíná, že prokázanou nefunkčnost systému Visapoint velmi zevrubně popsal již ve své žádosti a následně i rozkladu, a proto si soud dovolí na obsah této své argumentace odkázat. Zde by žalobce jen rád opětovně vyjádřil svůj údiv nad neutuchající ignorací skutkového stavu jak zastupitelským úřadem, tak žalovaným, kdy si tito i po několikaletém monitoringu veřejného ochránce práv a přes relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu a opakované výstupy z činnosti Bezpečnostní informační služby dovolují tvrdit, že nikdy nebylo prokázáno, že by byl systém Visapoint zasažen hackerskými útoky a že dle jejich názoru funguje zcela bezproblémově. Žalobce, jak již uvedl, by rád soud odkázal na svoji argumentaci obsaženou v žalobě, konkrétně pak dlouholetý monitoring Veřejného ochránce shrnutý v článku Brána nebo zábrana – problematické aspekty fungování systému Visapoint (in: Sborník z vědeckého semináře uskutečněného dne 10. 9. 2015 v Kanceláři veřejného ochránce práv - Aktuální právní problémy azylového a cizineckého práva), judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Azs 153/2016-52 ze dne 30. 5. 2017) a výroční zprávy Bezpečnostní informační služby. Zároveň však žalobce musí opětovně zdůraznit neschopnost žalovaného přijmout prokázaný skutkový stav. Žalovaný se s argumentací žalobce vypořádal tvrzením, že v letech 2015 a 2016 již Bezpečnostní informační služba systém Visapoint nezmiňuje a že problém (čímž si protirečí, kdy zároveň tvrdil, že žádný problém nikdy se systémem Visapoint nebyl) vyřešil přidáním CAPTCHA filtru. Žalobce však již v odůvodnění svého rozkladu odkazoval na Zprávu Bezpečnostní informační služby o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2015, která hovoří o tom, že naopak v roce 2015 došlo k nárůstu útoků na systém Visapoint. Argumentace žalovaného je tedy nejen v rozporu se skutkovým stavem, ale také stavem, který sám žalobce ve své argumentaci dokládal veřejnou zprávou Bezpečnostní informační služby. Nad rámec toho žalobce uvádí, že informace o hackerských útocích na systém Visapoint a prodej rezervovaných termínů na černém trhu Bezpečnostní informační služba deklarovala i ve Výročních zprávách za roky 2015 a 2016, žalovaný tedy uvádí ve svém odůvodnění nepravdivé údaje. Ve Výroční zprávě za rok 2016 pak Bezpečnostní informační služba uvádí doslova následující: „*Stálým problémem IS Visapoint zůstávají zápisy do systému prováděné automatizovanými softwarovými nástroji. Ty zaregistrují značné množství volných termínů pro pohovory, které jsou nezbytnou součástí žádostí o vízum, a brání tak běžným žadatelům zaregistrovat se standardním způsobem na pohovor na českém zastupitelském úřadu. Běžní žadatelé pak nemají jinou možnost, než od tzv. zprostředkovatele zaregistrovaný termín na pohovor za značnou finanční částku odkoupit. V průběhu roku BIS informovala MZV o skutečnosti, že někteří ze zprostředkovatelů zápisů na volné termíny pohovorů našli způsob překonání pokročilého ochranného prvku reCAPTCHA, který MZV v té době využívalo v IS Visapoint jako ochranu proti automatizovaným softwarovým nástrojům. Ze snahy zprostředkovatelů zápisů překonat prvek reCAPTCHA je zřejmé, že registrace na volné termíny pohovorů je i nadále oblastí, ve které se pohybují značné finanční prostředky.*“ Žalobci zůstává záhadou, jak si žalovaný dovoluje nejen ignorovat, ale i popírat tak závažná zjištění Bezpečnostní informační služby. Deklarované vyřešení problému přidáním filtru CAPTCHA, které žalovaný uvedl ve svém rozhodnutí, tedy zůstalo bez reálného významu. Bezpečnostní informační služba v každé zprávě min. z let 2013 až 2016 výslovně uvedla, že žalovaným popírané napadení systému Visapoint zůstává závažným problémem a že žadatelé nemají reálnou šanci si termín sjednat jinak než jeho zakoupením na černém trhu za částky pohybující se v tisících

dolarů.

32. Žalobce byl tedy objektivně v situaci, kdy nemohl získat termín v systému Visapoint (jak jednak doložil neúspěšnými pokusy a jednak jeho reálnou nefunkčností zprávami Veřejného ochránce práv a Bezpečnostní informační služby) a měl před sebou volbu mezi následujícími možnostmi. Buď žádost vůbec nepodat, nebo vynaložit vysoké finanční prostředky na nákup registrace v systému Visapoint na černém trhu nebo si sjednat právní zastoupení a pokusit se situaci řešit právně a legálně. Žalobce se rozhodl pro právní zastoupení a jeho právní zástupce se pustil do příprav právní argumentace a cesty do Hanoje a sám žalobce do shromažďování dokladů, kterých je k žádosti o pobytové oprávnění nutná celá řada a které mají navíc omezenou platnost ze zákona, jak již uvedl ve svém odvolání. Právní zástupce žalobce pak také doložil žalovanému fakturu za letenky svých zaměstnanců a potvrzení o jejich zaplacení. Je tedy zřejmé, že žalobce se svým právním zástupcem tuto cestu plánoval dostatečně dopředu a své podání žádosti ještě dále. Žalobce tedy prokázal jak svoji snahu o registraci, tak jednoznačně prokázal objektivní nefunkčnost systému Visapoint a v době podání jeho žádosti pak objektivně již žádný systém na sjednání termínu nebyl stanoven, přičemž o této změně žalobce, v době plánování cesty právního zástupce do Hanoje, nemohl objektivně vědět. Konkrétní okolnosti žalobce tedy jasně prokazují, že v daný moment neměl jinou možnost, než podat žádost o vydání zaměstnanecké karty včetně žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání prostřednictvím stížnosti na postup správního orgánu a prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb.
33. Pro dokreslení situace pak žalobce uvádí, že v současné době je pro stanovení termínu pro podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty zastupitelským úřadem nastaveno telefonické objednávání. Jeho právní zástupce se opakovaně každý týden snaží na zastupitelský úřad dovolat, avšak neúspěšně. Ve sluchátku se ale neozývá tón obsazení, telefonní číslo reaguje na veškeré hovory, jako by bylo vypnuté. Dle dostupných informací je i tento telefonický systém zasažen korupcí, a sice že po zaplacení určité částky (ve výši několik tisíc dolarů) bude telefonní přijímač nastaven tak, aby právě konkrétní číslo žadatele, který zaplatil výše uvedený úplatek, bylo jako jediné propojeno s pracovníkem zastupitelského úřadu.
34. Situace žalobce ohledně jeho šance získání termínu, aby měl možnosti vůbec jen podat (!) žádost o pobytové oprávnění zákonem předvídatelným způsobem, byla i je de facto nulová.
35. V části žaloby uvozené slovy „VIII. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí“ žalobce uvedl, že má za to, že v důsledku nereflexování smyslu většiny jeho námitek zatížil žalovaný své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Avšak nad rámec výše specifikovaných námitek by rád poukázal ještě na další námitky, které nebyly vypořádány, případně řádně vypořádány a na jejichž vznesení proto trvá.
36. V první řadě žalobce poukazuje na svoji námitku porušení veřejného zájmu. Žalobce ve svém rozkladu namítl, že se s touto námitkou zastupitelský úřad nevypořádal, a uvedl, že na ní trvá. Žalovaný pak ve svém rozhodnutí argumentuje naprosto nelogicky tvrzením o podstatě víz, přestože on je žadatelem o zaměstnaneckou kartu. Dále pak v rámci jejího vypořádání zcela irrelevantně a v rozporu se svými kompetencemi hovoří o nutnosti regulace migrace, k čemuž se žalobce již vyjádřil výše. Původní námitka žalobce, a sice že v jeho případě by odkládání podání žádosti (tzn. po pochybení zastupitelského úřadu, kdy zrušil systém sjednání termínu pro podání žádosti bez náhrady, čekat na nový systém) bylo

těž v rozporu s veřejným zájmem, neboť příslušné správní orgány opakovaně poukazují na to, že pro rovnováhu pracovního trhu je nutné přijímat pracovníky ze zahraničí, tedy zůstává nereflextována. Znemožnění zaměstnavatelům, kteří o zahraniční pracovníky nejen stojí, ale také jsou s nimi natolik spokojeni, že je preferují, takové pracovníky zaměstnat je bezpochyby v rozporu s veřejným zájmem, který by měl být jedním z předních ukazatelů činnosti veřejné správy. Žalobce doplňuje, že volné pracovní místo, na které se podáním zaměstnanecké karty hlásil, se jeho zaměstnavateli do dnešního dne nepodařilo obsadit.

37. Žalobce také trvá na své námitce, že není možné odkazem na zásadu procesní ekonomie ignorovat a nevypořádat tvrzení účastníků řízení. Žalobce poukázal na to, že řízení o jeho žádosti bylo, s ohledem na dikci § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, zahájeno a po dobu tohoto řízení mu přísluší veškerá práva z tohoto faktu vyplývající, především má dle § 36 odst. 2 správního řádu právo vyjádřit své stanovisko. Dle § 68 odst. 3 správního řádu musí každé rozhodnutí, v tomto případě i usnesení, obsahovat odůvodnění svého výroku, musí zde být uvedeny poklady pro jeho vydání, přičemž průvodní dopis a odůvodnění žádosti, a to odůvodnění v celé své šíři, jistě je, a dále jak správní orgán takový podklad (v celé jeho šíři) hodnotil a v neposlední řadě je zde zakotvena povinnost vypořádat se s návrhy a námitkami účastníků řízení. Dále poukázal na to, že základní zásady činnosti správních orgánů představují základní mantinely toho, jak mají správní orgány postupovat vůči veřejnosti, tedy adresátům své činnosti, zde žalobce. Není možné s odkazem na zásadu procesní ekonomie zasahovat do práv a oprávněných zájmů účastníků řízení. Tato zásada sice směřuje jak na účastníky řízení, tak správní orgán, avšak má sloužit primárně, jak vyplývá mj. z komentářů ke správnímu řádu, jako korektiv pro shromažďování podkladů. Správní orgán má povinnost, je-li to možné, zajišťovat podklady ze své úřední činnosti, a naopak chrání správní orgán před nutností provádět nadbytečné či zdvojené důkazy (jak vyplývá např. z rozsudku Krajského soudu v Plzni č.j. 17 A 77/2010-30 ze dne 31. 3. 2011). Tato zásada je de facto dalším vyjádřením zásady subsidiarity veřejné moci (§ 2 odst. 2 a 3 správního řádu). Není ji však ale možné využívat jako odůvodnění, resp. omlouvání porušení procesních práv účastníků řízení a nedostání požadavků na dostatečně odůvodněné rozhodnutí postavené na dostatečně zjištěném stavu (analogicky vizte rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 22/2004-52 ze dne 27. 6. 2005). Není přípustné, aby od požadavku řádného odůvodnění a řádně zjištěného skutkového stavu bylo s odkazem na zásadu procesní ekonomie upouštěno. Žalovaný s odkazem na nález Ústavního soudu uvedl, že zastupitelský úřad neměl povinnost vypracovat podrobnou odpověď na každý drobný argument, ale že má povinnost vypořádat závažné právní argumenty. Zastupitelský úřad se však nevypořádal se závažnými otázkami, ať už to byla námitka porušení veřejného zájmu, objektivního znemožnění splnění zákonné povinnosti, uzavření zastupitelského úřadu, doložený důkaz fotodokumentace neúspěšných pokusů registrace do systému Visapoint ad. Omluva zkratkovitého odůvodnění odkazem na procesní ekonomii, kterou žalovaný následně aproboval, tak nepřichází v úvahu.
38. Co se týče tvrzené nepřezkoumatelnosti z důvodu nedostatečné individualizace rozhodnutí, žalobce uvádí následující. Žalobce, na rozdíl od zastupitelského úřadu a žalovaného, není orgánem veřejné moci, a proto se na něj nevztahují základní zásady činnosti správních orgánů či požadavky na obsah jejich písemných projevů zakotvených ve správním řádu. Právní zástupce žalobce navíc průvodní dopisy žádostí i stížností řádně individualizoval, a sice rozlišil, o jaký typ žádosti se jedná, uvedl základní skutkové okolnosti pro předmětné řízení (u zaměstnaneckých karet min. zaměstnavatele, u pobytu

za účelem sloučení pak samozřejmě podrobněji rozvedl rodinné vztahy žadatelů, na koho se tzv. slučují, jací rodinní příslušníci jsou dále na území České republiky apod.) a dále okolnosti podání žádosti, resp. stížnosti, tzn. uvedl, zda byla podávána osobně na zastupitelském úřadu nebo prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb po uzavření zastupitelského úřadu (vizte výše), k čemuž se pojila další zevrubná argumentace. Zastupitelský úřad však vydal naprosto identická rozhodnutí. Mezi jednotlivými usneseními zastupitelský úřad nerozlišuje argumentačně mezi tím, zda se jedná o žádost o vydání zaměstnanecké karty, o povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu, zda je účastník řízení zletilý či nezletilý a u 8 usnesení se pak zastupitelský úřad snažil vypořádat s okolností, že zákonní zástupci žadatele se nacházejí na území České republiky, avšak z těchto 8 pozměněných usnesení však u jednoho daný žadatel takovou námitku nevznášel, neboť žádal o pobytové oprávnění společně s matkou, která je spolu s ním na území Vietnamu. Naopak u dvou jiných žadatelů právní zástupce tuto námitku vznesl a zastupitelský ji ve svém usnesení nevypořádal. Dále zastupitelský úřad v některých usneseních zaměňuje, zda daný účastník řízení žádal o zaměstnaneckou kartu nebo o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení. Dále také zastupitelský úřad nerozlišuje mezi žádostmi podanými osobně právním zástupcem na zastupitelském úřadu a těmi, které byly zaslány prostřednictvím poštovní přepravy, kdy u později jmenovaných naprosto chybně argumentuje, že se žadatelé neměli problém dostavit k zastupitelskému úřadu, a proto je vyloučeno, že by zde byly jakékoliv závažné důvody spočívající ve zdravotním stavu žadatelů, přestože tito žadatelé se k zastupitelskému úřadu rozhodného dne nedostavili, neboť žadatelé svoji žádost, včetně stížnosti a žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání, podali prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Žalobce tedy trvá na tom, že bez ohledu na množství vydávaných rozhodnutí má zastupitelský úřad každému žadateli vydat rozhodnutí, které se týká jeho případu, který předem individualizoval ve svém podání, aby se proti němu případně mohl řádně bránit. Je rozdíl mezi typizovanou argumentací, kterou samozřejmě použil právní zástupce žalobce také, pokud je v této argumentaci řádně reagováno pouze na ty okolnosti, které se případu týkají, a opakovanými pochybeními zastupitelského úřadu, který zaměňuje zásadní skutkové okolnosti a nečiní faktický rozdíl mezi žádostmi o pobytové oprávnění za účelem sloučení rodiny a za účelem zaměstnání. Této alibistické snaze žalovaného o vyvinění zastupitelského úřadu tedy nelze přisvědčit a žalobce trvá na tom, že napadaná rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná i z tohoto důvodu.

39. V neposlední řadě pak žalobce poukazuje na svoji námitku, kterou žalovaný vypořádal pod číslem 6. Právní zástupce žalobce touto námitkou zřetelně poukazoval na situaci žadatelů z roku 2016, tedy z předchozího roku, kdy se právní zástupce žalobce se svými klienty, žadateli, naprosto identicky dostavil k zastupitelskému úřadu ve snaze podat žádosti o pobytové oprávnění, které následně byl nucen podat prostřednictvím stížnosti, kdy zastupitelský úřad opakovaně uváděl, že nebylo prokázáno, že by se žadatelé, klienti právního zástupce žalobce, dostavili k bráně zastupitelského úřadu, neboť dle tehdy platné právní úpravy bylo toto relevantním ukazatelem, resp. odmítání tohoto skutkového stavu používal zastupitelský úřad jako argument neexistence nezákonného zásahu. V nyní projednávaném případě však zastupitelský úřad tvrdil, že se žalobce se svým právním zástupcem dostavil k zastupitelskému úřadu, neboť nyní tuto skutečnost může využít jako argument pro vyloučení zdravotních důvodů, které by bylo možné akceptovat jako odůvodněný případ upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Zastupitelský úřad tedy identickou skutkovou okolnost žadatelů z roku 2016 a 2017 vyložil naprosto odlišně podle toho, jak se mu to aktuálně hodilo do argumentace, kterou se snaží jakkoliv zabránit

žadatelům už jenom v podání samotné žádosti. Navíc opětovně žalobce poukazuje na to, že u některých žadatelů, jako např. žalobce, není možné tento argument vznášet už jen proto, že svoji žádost podávali prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb (vizte výše).

40. V části IX. a X. žaloby žalobce uvedl, že dle jeho názoru zastupitelský úřad i žalovaný pochybili ve své interpretaci pojmu „*odůvodněný případ*“ a jeho aplikaci na okolnosti žalobce, neboť tento má s ohledem na výše uvedené za to, že právě objektivní okolnosti a pochybení na straně zastupitelského úřadu, tak jak byly rozvedeny výše, odůvodňují výjimku z formy podání žádosti a umožnění jejího postoupení příslušnému správnímu orgánu, tedy Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky k meritornímu posouzení. Žalobce má za to, že napadané rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a má za to, že i jen pro shledání této vady je nutné napadené rozhodnutí bez dalšího zrušit a věc vrátit k dalšímu projednání. S ohledem na dlouhodobě nezákonné postupy prvoinstančního orgánu vůči žalobci (a dalším klientům jeho právního zástupce v obdobné situaci), které žalovaný bez dalšího aprobejuje, však žalobce tímto zdvořile žádá soud, aby v rámci soudního řízení projednal i meritorní námitky a pro správní orgány obou stupňů závazným způsobem se k nim vyjádřil. V opačném případě bude žalobce zřejmě (v korelaci se stávající (nezákonnou) praxí) vystaven několikaletému boji s prvoinstančním orgánem a žalovaným, který kvůli procesním pochybením z jejich strany nebude řešen v meritu věci, a zásah do práv a oprávněných zájmů žalobce bude tak bezdůvodně dále pokračovat.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

41. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že předně je třeba předeslat, že ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se dlouhodobých víz, resp. pobytových titulů, nelze vykládat izolovaně od základního účelu tohoto zákona jako celku. Tímto základním účelem je veřejný zájem na kontrolované migraci, nikoliv ochrana subjektivních práv jednotlivců - občanů cizích států. Obecně tedy nelze hovořit o právu občana cizího státu pobývat na území České republiky. Samotnou podstatou víza, jakožto pobytového oprávnění, je regulace vstupu na území státu pobytu. Tato regulace se neaplikuje plošně, nýbrž selektivně, s ohledem na vlastní zájmy a v daném čase a v dané zemi existující podstatné okolnosti (např. stupeň migračních rizik). Regulace je o to důležitější u titulů, které jsou obecně nazývány jako „*nenárokové*“, tj. tam, kde se jedná ve své podstatě o ekonomicky motivovanou migraci. Tyto závěry plně potvrzuje Směrnice 2011/98/ES ze dne 13. 12. 2011, která v článku 8 odst. 3 výslovně potvrzuje právo státu nepřijmout ke zpracování/neumožnit přijetí takové žádosti, resp. odmítnout přijetí takové žádosti, která může být považována za nepřipustnou z důvodu stanovení objemu vstupů přijímaných státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání. Zadruhé, ačkoli podle § 12 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, je Ministerstvo vnitra ústředním orgánem státní správy mj. pro povolování pobytu cizinců, nic to nemění na tom, že zákon o pobytu cizinců svěřuje výkon určitých činností či provádění některých úkonů ve vízovém procesu přímo zastupitelským úřadům. S ohledem na znalost místních poměrů je role zastupitelského úřadu zejména v rámci přímého kontaktu s vízovým žadatelem nezastupitelná; tento přístup je ostatně potvrzen zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kterým se významně

posiluje institut osobního podání žádosti (viz § 169d a § 169f zákona o pobytu cizinců, ve znění uvedené novely) a důsledky vyplývající z nesplnění této povinnosti (viz § 169h zákona o pobytu cizinců, ve znění uvedené novely). Zatřetí, přestože řízení o povolení pobytu cizinců je řízením správním, vykazuje taková specifika, že na něho nelze uplatnit v celém rozsahu správní praxi použitelnou na jiná správní řízení vedená (zcela) na území ČR. Uvedené se týká především fáze řízení před zastupitelským úřadem, který operuje v podmínkách přijímajícího státu a který musí v souladu s Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích (publikovaná vyhláškou ministra zahraničních věcí č. 32/1969 Sb.) respektovat právo tohoto státu. Právě značně rozdílné podmínky v přijímajících státech vyžadují rozdílný přístup, potažmo rozdílné hodnocení přiměřenosti opatření používaných zastupitelskými úřady. Uvedené se týká např. rozdílné míry podvodů či nekalých praktik, kterých se dopouštějí vízoví žadatelé a s tím spojené rozdílné potřeby prověřování vízových žadatelů za účelem naplnění základního účelu zákona o pobytu cizinců, jak byl popsán výše, a tedy i hodnocení opatření souvisejících s organizací práce konzulárních úseků jednotlivých zastupitelských úřadů.

42. V další části svého vyjádření se žalovaný věnoval „*Popisu skutkového stavu*“. K tomu uvedl, že žadatel nesplnil pro podání žádosti zákonnou podmínku předchozí registrace a namísto toho se prostřednictvím právního zástupce pokusil žádost podat jako přílohu ke stížnosti současně se žádostí o upuštění od osobního podání. Obě tyto žádosti poslal poštou v době, kdy byl informován o tom, že provoz konzulárního úseku ZÚ je omezen v tom smyslu, že bylo pozastaveno přijímání nových žádostí a nebyl přechodně v provozu žádný objednávací systém. Tím, že se žalobce předem nezaregistroval k osobnímu podání žádosti, nesplnil podmínku stanovenou zákonem. Namísto toho požádal o upuštění od osobní přítomnosti, jako důvod uvádí nemožnost registrace přes systém Visapoint a dovolává se upuštění od této povinnosti „*ex offio*“ údajně z důvodů ležících na straně ZÚ, což je dle jeho tvrzení nefunkčnost systému Visapoint plus následné ukončení tohoto systému od 31. 10. 2017. K situaci ohledně objednávání v měsíci listopadu 2017 se uvádí:

- do 30. 10. 2017 bylo možno se objednat přes systém Visapoint k podání žádostí o dlouhodobá víza, dlouhodobý nebo trvalý pobyt, a to na 30 dnů předem;
- k datu 31. 10. 2017 byl ukončen provoz objednávacího systému Visapoint a v době od 1. 11. 2017 do 27. 11. [2017] nebylo možno se k podání žádosti objednat. V průběhu měsíce listopadu ZÚ Hanoj však přijímal žádosti na základě objednávek přes Visapoint, učiněných do 30. 10. 2017;
- dne 24. 11. 2017 byla na webové stránce ZÚ Hanoj zveřejněna informace o spuštění telefonického objednávání s tím, že dnem 27. 11. 2017 bude zahájeno objednávání tímto způsobem na termíny v týdnu od 4. 12. 2017;
- první objednávání cestou tzv. „*živé fronty*“ bylo spuštěno od 5. 12. 2017.

Výše uvedený přehled svědčí dle žalovaného o tom, že v měsíci listopadu nedošlo během přechodu na nový objednávací systém k žádné výrazné prodlevě, neboť ZÚ Hanoj během tohoto období vyřizoval žádosti podané na základě objednání přes Visapoint v době do jeho ukončení. V důsledku omezení provozu konzulárního úseku ZÚ Hanoj v době od 9. 11. do 30. 11. 2017 byla část registrovaných žadatelů telefonicky přeobjednána na nejbližší termíny v prosinci 2017. V každý okamžik byli žadatelé, resp. jejich právní zástupci, přesně informováni o způsobu objednání a o termínech, na které lze toto objednání provést. Žalobce tedy ještě za provozu objednávacího systému Visapoint v říjnu 2017

prokazatelně nevyčkal, až mu systém nabídne termín k osobnímu podání žádosti, a rovnou se obrátil na právního zástupce, který si již v polovině října 2017, tedy v době, kdy systém Visapoint ještě byl funkční, naplánoval cestu do Hanoje, aby se pokusil podat žádost tzv. alternativním způsobem, přestože musel vědět, že od novely zákona o pobytu cizinců č. 222/2017 Sb., účinné od 15. 8. 2017, není tento způsob podání žádostí možný, protože je nutno dodržet zákonný postup dle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Právní zástupce žalobce se pak dostavil na ZÚ Hanoj k podání žádosti, i když věděl, že osobní podání žádosti nebude možné z toho důvodu, že nebyla splněna podmínka předchozí registrace. To, že v době od 9. 11. 2017 došlo k přechodnému omezení činnosti konzulárního úseku, nemělo v daném případě faktický význam. Objednávací kapacita ZÚ Hanoj byla na měsíc listopad již naplněna a po zavedení nového telefonického způsobu objednávání byla část žadatelů plynule objednávana na měsíc prosinec. Vše tedy nasvědčuje tomu, že se žalobce, resp. jeho právní zástupce, dostavil na ZÚ Hanoj s úmyslem získat záminku pro možnost podat žádost tzv. alternativním způsobem, např. poštou.

43. V části vyjádření uvozené slovy „1. *Nepřezkoumatelnost posouzení odůvodněnosti neupuštění od povinnosti osobního podání*“ žalovaný uvedl, že byt žalobce v názvu tohoto bodu operuje s pojmem „nepřezkoumatelnost“, z obsahu vyplývá, že předmětné rozhodnutí napadá hlavně z hlediska údajné nezákonnosti. K tvrzení o možnosti upuštění od osobního podání žádosti z důvodů ležících na straně ZÚ se uvádí, že § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců výslovně stanoví, že ZÚ může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, přičemž v konkrétním případě tyto důvody žalobce nedoložil, resp. jím tvrzené důvody ZÚ neuznal jako důvody zvláštního zřetele hodné, což ve svém usnesení náležitě vysvětlil. Upuštění od povinnosti osobního podání je dispozitivním úkonem, subsidiárním řešením, k němuž lze přistoupit pouze ve výjimečných případech, zatímco osobní podání žádosti je zákonem preferovaná varianta. Žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání může zastupitelský úřad vyhovět na základě správního uvážení, jestliže shledá daný případ jako odůvodněný konkrétními okolnostmi skutečně znemožňujícími toto podání a nesoucími pro žadatele, resp. jeho zákonného zástupce, nepřiměřenou zátěž (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 10 Azs 219/2015 ze dne 27. 7. 2016, bod 26, kde se praví: „Co se týče typových případů upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k trvalému pobytu, zákon bližší podmínky nespecifikuje. Institut upuštění od povinnosti osobního podání žádosti tak v sobě obsahuje neurčitý právní pojem „v odůvodněných případech“ otevírající prostor pro uplatnění správního uvážení zastupitelského úřadu. Nejvyšší správní soud v právě citovaném rozsudku čj. 9 Aps 6/2010-106 konstatoval, že „o jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu, který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“ [příslušnou pasáž podtrhl žalovaný]). Z podtržené pasáže citovaného rozsudku jasně vyplývá, že „odůvodněné případy“ jsou neurčitým právním pojmem, přičemž zákonodárce zkombinoval neurčitý právní pojem se správním uvážením zastupitelského úřadu. Pokud žadatel vytýká prvoinstančnímu orgánu, že zúžil odůvodněné případy ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců na důvody výhradně na straně žadatele a ještě k tomu, důvody zdravotní, bez řádného a přezkoumatelného odůvodnění, pak tato výtka nekoresponduje s odůvodněním usnesení ZÚ Hanoj na str. 3, kde se uvádí, že „za takto odůvodněné případy se zpravidla považují důvody zvláštního zřetele hodné, zejména pak

zdravotní důvody, kvůli nimž žadatel momentálně objektivně není schopen se na zastupitelský úřad dostavit“ [podtržení doplnil orgán rozhodující o rozkladu]. ZÚ Hanoj tedy při posuzování důvodnosti případů, které prokazatelně brání žadateli v osobním podání žádosti, bere v potaz zejména to, zda je žadatel po zdravotní stránce schopen se na ZÚ dostavit (např. z důvodu překážky invalidity, úrazu či nemoci apod.). Nicméně tento postup nevylučuje ani zohlednění jiných relevantních důvodů; v konkrétním případě však ZÚ Hanoj relevantní důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, tj. zdravotní ani jiné, neshledal, jak uvedeno na str. 3 usnesení. Důvody pro upuštění povinnosti osobního podání posuzuje tedy vždy zastupitelský úřad na základě svého správního uvážení. ZÚ Hanoj pak při svém rozhodování, v souladu s výše uvedenou judikaturou, zohlednil všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti, jako je již zmiňovaný zdravotní stav žadatele, dále např. rozloha státu, jehož je žadatel občanem, stav dopravní infrastruktury, celkový počet podávaných pobytových žádostí, mnohonásobný převis poptávky po pobytových titulech v ČR nad jejich nabídkou, kapacitní možnosti ZÚ všechny žádosti zpracovat a v neposlední řadě i pokusy o obcházení zákona, o prolomení registračního systému a o podání žádosti tzv. alternativními způsoby. Nejde v žádném případě ani o nesprávnou interpretaci zákona o pobytu cizinců, ani o nezákonné zužování zákonem stanovených důvodů, a to s ohledem na použití demonstrativního výčtu důvodů a s ohledem na zákonem svěřenou pravomoc ZÚ posuzovat důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti v každém jednotlivém případě zvlášť a na základě správního uvážení. Navíc, jak již bylo uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp.zn. 10 Azs 219/2015, zákon bližší podmínky pro upuštění od povinnosti osobního podání nespecifikuje ani to, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti straně cizince nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu. Nelze tedy přisvědčit tvrzení, že odůvodněným případem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti je v jeho případě objektivní překážka na straně ZÚ, a to z toho důvodu, že zákonodárce neprojevil vůli upravit takto detailně důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti a záměrně ponechal posouzení všech relevantních okolností na zastupitelském úřadě. Nemůže se však jednat o důvody tkvící v tom, že žalobce rezignoval na získání termínu prostřednictvím objednávacího systému Visapoint v době jeho plné funkčnosti v říjnu 2017 a místo toho si jeho právní zástupce v této době naplánoval bez objednaného termínu k osobnímu podání žádosti cestu na ZÚ, kde mu toto podání zcela logicky umožněno nebylo. Ostatně, žalobce ve skutečnosti nevytýká žalovanému chybný výklad pojmu „*odůvodněný případ*“, ale skutečnost, že pod tento pojem nezahrnul situaci, která by žalobci v jeho osobní situaci konvenovala - toto ovšem v žádném případě nemůže představovat tvrzenou nezákonnost postupu zastupitelského úřadu. K poukazu na rozhodovací činnost jiných zastupitelských úřadů se odkazuje na výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 10 Azs 219/2015, ze kterého vyplývá, že každý zastupitelský úřad posuzuje žádost o upuštění od povinnosti osobního podání individuálně a s ohledem na místní podmínky (v daném čase a dané zemi podstatné okolnosti). Z tohoto důvodu se nelze dovolávat zásady legitimního očekávání s poukazem na případ, který byl posuzován jiným zastupitelským úřadem, v jiné zemi a v roce 2014. Legitimní očekávání může vzniknout pouze na základě dlouhodobé praxe dotčeného správního orgánu, nikoli na základě jednoho rozhodnutí jiného správního orgánu. V této souvislosti je vhodné uvést rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. [2] Ads 171/2015, bod 17: „*Druhou podmínkou toho, aby mohlo být konstatováno porušení této zásady, je prokázání ustálené správní praxe. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je správní praxe zakládající legitimní očekávání*

„ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č.j. 6 Ads 88/2006- 5).“ Žalobce existenci ustálené praxe svědčící v jeho prospěch nijak neprokázal.

44. V části vyjádření uvozené slovy „2. *Objektivní překážka na straně zastupitelského úřadu jako důvod pro upuštění od povinnosti osobního podání*“ žalovaný konstatoval, že právní zástupce žalobce podal žádost o upuštění od osobního podání žádosti na ZÚ v době, kdy byl registrační systém Visapoint zrušen a nový systém ještě nebyl v provozu, s odůvodněním, že žádný objednávací systém nefunguje, a tudíž mu má být dána možnost podat žádost náhradním způsobem, resp. že z důvodů ležících na straně ZÚ musí správní orgán za těchto okolností od povinnosti osobního podání upustit. Jak již bylo uvedeno výše, i kdyby byl konzulární úsek v provozu pro účely nabírání nových žádostí, nebylo by žalobci stejně umožněno žádost podat, a to z toho důvodu, že si předem nesjednal termín k osobnímu podání žádosti způsobem, který stanovil ZÚ na své úřední desce v souladu s § 169f zákona o pobytu cizinců: *„Žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.“* ZÚ Hanoj pak na své úřední desce stanovil jako tento způsob registraci v systému Visapoint, a to až do 31. 10. 2017, tj. v době, kdy ZÚ Hanoj přijímal prostřednictvím systému Visapoint objednávky na listopad.
45. Po 31. 10. 2017 v souvislosti s přechodem na nový objednávací systém nebylo možno po tři týdny se objednat, avšak poslední týden v listopadu 2017, konkrétně 24. 11. 2017, byl opět na webové stránce ZÚ Hanoj oznámen nový systém, který začal fungovat od prosince 2017. Šlo tedy o technické opatření na straně zastupitelského úřadu, ostatně, zde je vhodné připomenout rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, sp.zn. 10 Azs 153/2016, bod 101: *„Je na veřejné správě, jakým způsobem „technicky“ uspořádá vyřizování žádostí o nejrůznější pobytová oprávnění, tak, aby je byla schopna za přiměřených nákladů zvládat.“* Přechod na nový objednávací systém v průběhu měsíce listopadu bezpochyby takovým technickým opatřením byl a pouhé třítýdenní pozastavení možnosti objednání k podání žádosti v souvislosti s přechodem na nový systém rozhodně nebylo z hlediska časového horizontu nepřiměřené. Objednávací kapacita na měsíc listopad 2017 byla již v té době naplněna a během tohoto měsíce pak buď probíhalo přijímání pobytových žádostí od žadatelů na základě registrací učiněných před 31. 10. 2017 (v době od 1. 11. do 9. 11.) nebo konzulární úsek vykonával svoji další činnost, jako např. přijímání žádostí o krátkodobá schengenská víza nebo výkon agendy cestovních průkazů a pasů ve vztahu k občanům ČR (v době od 9. 11. do 30. 11., kdy byl provoz konzulárního úseku omezen). O tom, že se nejednalo o naprosté uzavření zastupitelského úřadu, jak tvrdí žalobce, ale pouze o zredukování jeho činnosti, svědčí i tvrzení právního zástupce žalobce uvedené v žalobě, kde uvádí, že na ZÚ byly vpuštěny osoby, které vyřizovaly agendu na konzulárním oddělení. Ostatně s tím koresponduje i tvrzení žalovaného uvedené v bodu 4. napadeného rozhodnutí, že během měsíce listopadu vyřizoval ZÚ Hanoj žádosti osobně podané na základě rezervací učiněných před 31. 10. 2017. Žalobce se nemůže dovolávat svého práva na podání žádosti, pokud si nerespektováním podmínek řádného podání žádosti nemožnost podat žádost sám způsobil (dostavil se v den, na který nebyl předem objednan, přičemž objednávky na tento den, jakož i na celý měsíc listopad, se přijímaly v říjnu v době plného provozu Visapoint). Správní úřad při výkonu své pravomoci v zahraničí nemá stejné technické a personální možnosti jako správní úřady na území ČR a

jeho provoz je podstatně nákladnější než provoz tuzemských správních úřadů. S přihlédnutím ke zvláštní povaze výkonu státní správy v zahraničí, jak uvedeno výše, a z toho vyplývajících omezení či odlišného hodnocení použitých opatření neznamená, dle názoru žalovaného, žalobcem pocítovaná nedostatečnost volných míst v registračním systému (až již ve Visapoint nebo v současné době prostřednictvím telefonického objednávání) nezákonnost tohoto systému. Jak uvedl Krajský soud v Českých Budějovicích [správně zřejmě: Městský soud v Praze, pozn. soudu] v rozsudku sp.zn. 5 A 187/2017 ze dne 17. 5. 2018: „*Záleží toliko na úvaze každého zastupitelského úřadu při zohlednění jeho personálních i finančních kapacit, jaký způsob pro sjednání termínu zvolí.*“ K tvrzení žalobce, že ZÚ Hanoj v odůvodnění usnesení nesprávně informuje o možnosti registrace termínu cestou telefonického objednání nebo se za tímto účelem dostavit do „živé fronty“, se uvádí, že z usnesení ZÚ Hanoj [je] přinejmenším implicitně zřejmé, že zatímco do 31. 10. 2017 byla registrace možná přes Visapoint, telefonická registrace a živá fronta jsou v usnesení zmíněny primárně v souvislosti se stavem ke dni vydání usnesení, tedy k datu 8. 3. 2018. Jinými slovy, ZÚ Hanoj po žadateli v rozhodné době evidentně požadoval buď platnou registraci na listopad přes Visapoint, nebo měl žadatel dle pokynů na úřední desce počkat do 24. 11. 2017 na zveřejnění nového systému pro objednání na prosinec. V době, kdy bylo vydáno usnesení, mohl být termín sjednán už jen prostřednictvím telefonu/živé fronty, proto tuto možnost ZÚ Hanoj v usnesení zmiňuje.

46. V části vyjádření uvozené slovy „3. *Překročení pravomocí zastupitelského úřadu*“ žalovaný uvedl, že čekací doba na volný termín neopravňuje žadatele k obcházení systému. To, že se žadatel nemůže dlouhodobě zaregistrovat, zatímco jiný žadatel ano, svědčí právě tomu, že tento systém funguje a plní úlohu, pro kterou byl zaveden - funkci regulace počtu podávaných žádostí, a to zejména o pobytový titul za účelem výkonu práce v ČR (viz níže). Tato regulace se neaplikuje plošně, nýbrž odlišně v daných třetích zemích, s ohledem na zájmy státu a v daném čase a v dané zemi existující podstatné okolnosti (např. stupeň migračních rizik). Zde je vhodné připomenout rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Aps 6/2010-106 ze dne 31. 5. 2011: „...*zmíněná regulace a kontrola imigrace prováděná státem prostřednictvím procesu udělování víz, která je zcela legitimní, ale musí být též legální, tj. prováděná na základě zákonem jasně stanovených postupů a pravidel [...] Samotné stanovení těchto pravidel je přitom věcí spíše politickou, než právní a záleží na každém státu, jaké má v dané oblasti představy a potřeby a jakým způsobem je projektuje do příslušné vnitrostátní právní úpravy, kterou je potom také vázán a musí ji dodržovat.*“ Tento rozsudek má obecnou platnost i pro pobytové tituly a regulace je o to důležitější u titulů, které jsou obecně nazývány jako „*nenárokové*“, tj. tam, kde se jedná ve své podstatě o ekonomicky motivovanou migraci. Tyto závěry plně potvrzuje Směrnice 2011/98/ES ze dne 13. 12. 2011, která v článku 8 odst. 3 výslovně potvrzuje právo státu nepřijmout ke zpracování, resp. neumožnit přijetí takové žádosti, resp. odmítnout přijetí takové žádosti, která může být považována za nepřípustnou z důvodu stanovení objemu vstupů přijímaných státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání. Tvrzení žalobce, že zastupitelský úřad překračuje své pravomoci tím, že reguluje migrační politiku ve fázi řízení o žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání, je zavádějící. Žalovaný nijak nezpochybňuje fakt, že je to Ministerstvo vnitra, které rozhoduje o pobytových žádostech v meritu. Pravomoc zastupitelského úřadu regulovat podávání žádostí o víza či pobyty vyplývá ze systematiky § 169d odst. 2, § 169f a § 169h zákona o pobytu cizinců, které stanoví podmínky pro podání žádosti o vízum či pobyt. Nejde tedy ze strany zastupitelského úřadu o svévoli. Tato pravomoc má výslovně zákonný základ ve smyslu požadavku obsaženého ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 9

Aps 6/2010-106. Celý tento postup začíná tím, že žadatel je povinen se objednat k osobnímu podání žádosti, dříve přes systém Visapoint, nyní na základě telefonického objednávání, popřípadě objednání elektronickou poštou. To, že Visapoint či telefonické či emailové objednávání nenabízely či nenabízejí takový počet termínů, které by byly schopny uspokojit všechny žadatele, v konečném důsledku znamená, že někteří žadatelé termín získají a jiní ne. Regulačním nástrojem počtu žadatelů je dále pravomoc zastupitelského úřadu, obsažená v § 169h [zákona o pobytu cizinců], nezahájit řízení o žádosti v případě, kdy žadatel nesplnil podmínky pro podání žádosti. V případě, že žádost nepodal osobně ve smyslu § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců, se pak postupuje obdobně (§ 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců). V samotném napadeném rozhodnutí se pak žalovaný k této otázce vyjádřil v rámci bodu 5., a to právě v kontextu s konkrétním druhem pobytového oprávnění - zaměstnaneckou kartou - takto: *„Z výše uvedeného vyplývá, že nepřijetí žádosti o zaměstnaneckou kartu nejenže není v rozporu s veřejným zájmem, ale přímo naplňuje veřejný zájem na cílené pracovní migraci, kdy jsou z legitimních důvodů preferováni pracovníci z předem určených destinací.“* Tímto žalovaný současně vyvrací tvrzení žalobce, že se dostatečně nevypořádal s námitkou porušení veřejného zájmu. K otázce osobního podání žádosti se pak aktuálně vyjádřil Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku sp. zn. 50 A 9/2018 ze dne 19. 3. 2018 (bod 46): *„Krajský soud si je vědom, že v některých případech se žadateli může zákonem stanovený postup zakotvený v ust. § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců jevit jako nepřiměřeně přísný a náročný, účelem tohoto postupu však je eliminovat případy, kdy jsou žádosti podávány dálkově (poštovní přepravou či elektronicky), aniž by dotčený zastupitelský úřad, potažmo jeho pracovník, měl možnost se s žadatelem seznámit a se znalostí místních poměrů posoudit, zda v daném případě jsou podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu splněny. Pokud by správní orgány v každém případě bez dalšího upouštěly od povinnosti žadatelů osobně žádost podat, stalo by se dotčené ust. § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců obsolentním, neboť by nemělo reálné uplatnění. Takový postup však s ohledem na bezpečnostní politiku státu nelze považovat za legitimní.“*

47. V části vyjádření uvozené slovy „4. Ignorování konkrétní situace žadatele“ žalovaný uvedl, že k tvrzení žalobce, že byl objektivně v situaci, kdy nemohl získat termín v systému Visapoint, a proto se rozhodl využít právního zastoupení, se odkazuje na vyjádření v rámci popisu skutkového stavu, z něhož vyplývá, že žalobce prokazatelně nevyčkal, až mu objednávací systém nabídne termín k osobnímu podání žádosti a rovnou se obrátil na právního zástupce. Tento se pak dostavil na ZÚ Hanoj k podání žádosti, i když věděl, že osobní podání žádosti nebude možné z toho důvodu, že nebyla splněna podmínka předchozí registrace. Skutečnost, že od 9. 11. byl přechodně omezen provoz konzulárního úseku ZÚ Hanoj, nemá v této souvislosti žádný podstatný význam. Pokud jde o fungování systému Visapoint a údajné ignorování, či dokonce popírání závažných zjištění Bezpečnostní a informační služby, jak tvrdí žalobce, pak je nutno podotknout, že při pozorném čtení obou zpráv BIS za léta 2015 a 2016 nelze než dospět k závěru, že přes četné pokusy o zneužívání systému Visapoint, např. hackerskými útoky, nedošlo k prolomení tohoto systému. Na okraj se pak uvádí, že sebelepší objednávkový systém nemůže nikdy zcela vyloučit snahu jeho zneužívání ze strany místních zprostředkovatelů. K námitce, že se prostřednictvím telefonické linky nelze objednat, žalovaný uvádí, že telefonicky se objednává na celý následující týden a vzhledem ke značnému zájmu o pobytové tituly je logické, že v krátkém čase po uvolnění omezeného počtu volných termínů dojde k jejich vyčerpání. Linka není po vyčerpání volných termínů odpojena, nýbrž je přepnuta na záznamník, který žadatelům sděluje, že již volná místa nejsou a telefonické objednávání

bude znovu zahájeno následující pondělí v 9 hodin. ZÚ Hanoj v průběhu týdne několikrát tuto skutečnost ověřuje, aby se ujistil, že žadatel tuto informaci dostane. Navíc je tato informace na webové stránce úřadu.

48. V části vyjádření uvozené slovy „5. *Nepřezkoumatelnost rozhodnutí*“ žalovaný uvedl, že k námitce, že zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností nereflektováním většiny námitek žalobce, se znovu odkazuje na bod 1. napadeného usnesení, a sice že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, jakož i Ústavního soudu, nelze povinnost správních orgánů řádně odůvodnit svá rozhodnutí chápat zcela dogmaticky a vykládat tento závazek tak, že odůvodnění vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka řízení. Podstatné je, aby byly vypořádány všechny závažné právní argumenty (k tomu např. č.j. 3 Azs 134/2017-18 ze dne 7. 6. 2017 nebo IV. ÚS 1903/07 ze dne 15. 1. 2008). Ve světle uvedených závěrů byl žalovaný povinen se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabývat pouze těmi námitkami, které jsou právně relevantní z hlediska posouzení důvodnosti upuštění od osobního podání žádosti, a nikoliv zdůvodnit každou námitku, kterou žadatel ve své žádosti uplatnil. Ve smyslu uvedených závěrů je třeba chápat i odkaz na princip procesní ekonomie, kterého se ZÚ Hanoj dovolává a kterou žalovaný ve svém rozhodnutí potvrdil. Lze tedy uzavřít, že žalovaný povinnosti řádně odůvodnit své rozhodnutí dostal, neboť se vypořádal se všemi závažnými právními argumenty žalobce, ať již se jedná o námitku porušení veřejného zájmu (viz výše) nebo námitku údajného objektivního znemožnění splnění zákonné povinnosti a tvrzené uzavření zastupitelského úřadu (bod 7.). Co se týče námitek o údajném odlišném výkladu identické skutkové situace (bod 6.), pak žalobce připouští, že ji žalovaný vypořádal, avšak znovu přdestírá srovnání situace v r. 2017 se situací v r. 2016, aniž svá tvrzení jakkoli dokládá. Na margo se znovu připomíná nedostatečná individualizace podaného rozkladu, ze kterého, kromě úvodního odstavce, zahrnujícího údaje o podateli rozkladu, pobytovém titulu a č.j. napadeného usnesení ZÚ Hanoj, není zřejmé, co konkrétnímu usnesení žadatel vytýká. Žalobce se ani v rámci žaloby neobtěžoval svou argumentaci upravit tak, aby jednoznačně směřoval proti rozhodnutí o rozkladu, nikoliv proti prvoinstančnímu rozhodnutí.
49. Žalovaný uzavřel, že na základě shora uvedeného má za to, že napadené rozhodnutí nevybočuje ze zákonných mezí a bylo vydáno v řízení, které probíhalo v souladu s platným právem. Úvahy žalovaného jsou plně v souladu se správním spisem a v souladu se zásadami logického myšlení a nejsou ani jinak vadné. Na zjištěné okolnosti byly správně aplikovány právní normy. Jednotlivá žalobní tvrzení jsou vyvrácena.

IV.

Posouzení věci soudem

50. Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání (předmětné souhlasy vyslovili oba účastníci po jednání, které se u zdejšího soudu konalo ve skutkově a právně obdobné věci evidované pod sp.zn. 57 A 34/2018), rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
51. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
52. Žalobce v prvé řadě v žalobě vyjevil obsáhlou argumentaci podporující závěr, že napadené,

resp. prvoinstanční rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Soud se s touto argumentací neztotožnil, naopak má za to, že správní rozhodnutí obsahují jasně identifikovatelné a jednoznačné závěry, které reagují na tvrzení žalobce, soudu tedy nic nebránilo v tom, aby tyto závěry tak, jak jsou uvedeny v prvoinstančním rozhodnutí, následně v napadeném rozhodnutí podrobněji rozvedeny a doplněny odkazem na odvolací důvody žalobce, podrobil přezkumu jejich zákonnosti.

53. Klíčovou spornou otázkou mezi účastníky představuje posouzení, zda zde byly či nebyly dány důvody pro zamítnutí žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a zastavení řízení o této žádosti.
54. Soud v této souvislosti předepisuje, že k otázce postupu prvoinstančního orgánu při přijímání žádostí podle § 169d zákona o pobytu cizinců se vyjadřoval opakovaně, a to pro různá časová období. Pokud se jedná o období fungování systému Visapoint (tj. do 31. 10. 2017), soud neshledává žádný důvod pro skutkové ani právní odlišení se od svých předchozích závěrů a od konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu stran tohoto systému (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2018, č. j. 4 Azs 150/2018-35). Systém Visapoint byl vyhodnocen judikaturou Nejvyššího správního soudu jednoznačně jako zcela nefunkční a Nejvyšší správní soud dospěl k jasnému závěru, že za účinnosti daného systému bylo nezbytné akceptovat žádosti podané „nouzovým“ způsobem.
55. Soud se neztotožňuje s postojem žalovaného stran jím tvrzené irelevance přechodního fungování systému Visapoint pro nyní projednávanou věc. Je třeba si uvědomit, že nastupuje-li po zrušení systému Visapoint období, v němž byla učiněna žádost v nyní projednávané věci, kdy nejsou přijímány vůbec žádné žádosti, pak shora vyřčené závěry Nejvyššího správního soudu a zdejšího soudu zůstávají plně aplikovatelné, neboť správní orgány svým postupem celou situaci pro žadatele ještě více zhoršily, když pro posuzované období v podstatě zcela znemožnily sjednání si termínu pro osobní podání žádosti. Jestliže tedy již v případě nesprávně fungujícího objednávacího systému správní soudy dospěly k tomu, že daná situace odůvodňuje „nouzový“ způsob podávání žádostí, tím spíše tento závěr musí platit tehdy, když je osobní podávání žádostí vyloučeno. Lze jistě souhlasit s tvrzením žalovaného, že příprava nového mechanismu přijímání žádostí může způsobit technické komplikace, které vyústí v dočasné uzavření správního úřadu (provozní komplikace technického rázu představují běžný jev, jímž může být postižen jakýkoliv orgán veřejné moci), tato situace však v žádném případě nemůže být kladena k tíži adresátů veřejné moci, zvláště tehdy, když zákon upravuje institut upuštění od osobního podání žádosti upravený v § 169d zákona o pobytu cizinců, který umožňuje při respektování práv žadatelů na tento mimořádný technický stav adekvátně reagovat.
56. Žalovaný v napadeném rozhodnutí i ve svých vyjádřeních nijak nezakrývá, že jednotlivé systémy přijímání žádostí o sjednání termínu osobního podání žádostí slouží k regulování počtu podaných žádostí na základě Směrnice 2011/98/ES. V předmětné Směrnici (ve znění opravy ze dne 13. 4. 2012) byla ustanovením čl. 16 odst. 1 stanovena transpoziční lhůta do 25. 12. 2013 (*„Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 25. prosince [2013]. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.“*). Česká republika však Směrnici neprovedla a svůj právní řád jí neupůsobila.
57. Pro právě projednávanou věc jsou zásadní následující ustanovení:

- bod 6 preambule Směrnice: „*Ustanoveními této směrnice by neměla být dotčena pravomoc členských států regulovat přijímání státních příslušníků třetích zemí, včetně objemu vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání.*“
- čl. 8 odst. 3 Směrnice: „*Žádost může být považována za nepřípustnou z důvodu stanovení objemu vstupů přijímaných státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání, a nemusí být z tohoto důvodu zpracována.*“
- čl. 4 odst. 1 Směrnice: „*Žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení se podává v rámci jednotného postupu vyřizování žádostí. Členské státy určí, zda má žádost o jednotné povolení podat státní příslušník třetí země, nebo jeho zaměstnavatel. Členské státy se rovněž mohou rozhodnout přijímat žádosti od obou. Má-li žádost podat státní příslušník třetí země, umožní mu členské státy podat žádost ze třetí země nebo, pokud tak stanoví vnitrostátní právní předpisy, na území členského státu, na němž státní příslušník třetí země oprávněně pobývá.*“

58. Soud má za to, že není možné vykládat ustanovení čl. 8 odst. 3 Směrnice tak, že by bylo možné počet osob, jimž bude vydána zaměstnanecká karta, omezovat již „na vstupu“ – tím, že bude určitému množství cizinců znemožněno už to, aby žádost vůbec podali. Zároveň, jak bylo uvedeno výše, Česká republika netransponovala Směrnici do českého právního řádu, přičemž je nepřípustné, aby o případném omezení počtu přijímaných žádostí rozhodovala vláda bez zákonného zmocnění, nebo naprosto netransparentním způsobem, kdy není zřejmé, či žádost ještě spadá do povolené kvóty, sám zastupitelský úřad, který je jako správní orgán ČR povinen postupovat na základě zákona a v jeho mezích.
59. Lze shrnout, že i zastupitelské úřady jsou správními orgány, jako takové jsou povinny respektovat právní řád ČR a mohou činit pouze to, co je jim zákonem výslovně dovoleno (čl. 2 odst. 2 Listiny). Ani po změně právní úpravy novelou zákona o pobytu cizinců pod č. 222/2017 Sb. nebyla správnímu orgánu, velvyslanci, vládě či ministru zahraničních věcí stanovena možnost omezovat počet podaných žádostí, nebo zavádět systém, kterým bude takové omezení prováděno. Zároveň je třeba dodat, že i pokud by příslušná právní úprava umožňující regulaci objemu přijímaných cizinců byla součástí českého právního řádu, musely by případné limity být stanoveny rovným a nediskriminačním způsobem (kupříkladu formou loterie), nikoliv zcela netransparentním odmítnutím přijímání žádostí, jak k tomu došlo v nyní projednávané věci.

V.

Rozhodnutí soudu

60. Ze shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). K nezákonnosti došlo již v řízení před prvoinstančním orgánem, a proto soud přistoupil i ke zrušení prvoinstančního rozhodnutí, jak umožňuje § 78 odst. 3 s.ř.s. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI.

Odůvodnění neprovedení důkazů

61. Soud neprovedl žádný z žalobcem navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo

nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VII.

Náklady řízení

62. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a v odměně advokáta za 2 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokát převzal a připravil zastoupení žalobce a jménem žalobce podal žalobu. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč. Za dva úkony právní služby tak žalobci náleží částka ve výši 6 200 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč, tj. za dva úkony na částku ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad za poskytnutí právních služeb odvést podle zvláštního právního předpisu. Částka daně z přidané hodnoty činí 1 428 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 11 228 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 29. března 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu